

Dosarul nr. 2r-189/22

2-21046011-01-2r-06042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – M.Țurcan

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – A. Pahopol, R. Pulbere, V. Mihaila

DECIZIE

18 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de Balmuș Lilia, prin intermediul avocatului Balmuș Ștefan,

în cauza civilă, în procedura cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de Balmuș Lilia către CA "Garanție" SA, intervenient accesoriu Valuța Alexandru, cu privire la încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2022, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen și, respectiv, restituit apelul declarat de Balmuș Lilia, prin intermediul avocatului Balmuș Ștefan, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 02 august 2021,

c o n s t a t ă :

La 29 martie 2021, Balmuș Lilia a depus cerere de chemare în judecată, în procedura cererilor cu valoare redusă, împotriva CA "Garanție" SA, intervenient accesoriu Valuța Alexandru, solicitând încasarea prejudiciului material în sumă de 4 290 lei, cauzat prin acțiunile culpabile, și compensarea cheltuielilor de judecată în cuantum de 10 000 lei, pentru asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 02 august 2021, cererea de chemare în judecată depusă de Balmuș Lilia a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 06 decembrie 2021, Balmuș Lilia, prin intermediul avocatului Balmuș Ștefan, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 02 august 2021 și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2022, s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit apelul declarat de Balmuș Lilia, prin intermediul avocatului Balmuș Ștefan, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 02 august 2021.

La 26 februarie 2022, Balmuș Lilia, prin intermediul avocatului Balmuș Ștefan, a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2022, solicitând casarea acesteia și restituirea cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs s-a indicat că, instanța de apel a ignorat argumentele invocate în sensul repunerii în termen, și anume că în perioada 06 august 2021 – 21 august 2021, reprezentantul recurenteii, avocatul Balmuș Ștefan, s-a aflat peste hotarele țării, și astfel, nu a putut recepționa copia dispozitivului hotărârii atacate cu apel.

Astfel, avocatul Balmuș Ștefan a menționat că prin prisma celor expuse, fără voința recurenteii Balmuș Lilia, acesteia i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO.

La 19 aprilie 2022, a fost înregistrată referința CA "Garanție" SA, prin care s-a solicitat respingerea recursului depus de Balmuș Lilia.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2022, a fost expediată părților în proces, prin intermediul poștei electronice, la 17 februarie 2022. (f.d.114)

Astfel, Colegiul civil constată că recursul depus de Balmuș Lilia, prin intermediul avocatului Balmuș Ștefan, la 26 februarie 2022, este în termen.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale aplicabile la caz, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Balmuș Lilia, prin intermediul avocatului Balmuș Ștefan, este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță se constată că Balmuș Lilia, contestă încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2022, prin care s-a respins cererea ei cu privire la repunerea în termen și, respectiv, a fost restituită cererea de apel depusă împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, din 02 august 2021, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Balmuș Lilia către CA "Garanție" SA, intervenient accesoriu Valuța Alexandru, cu privire la încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Cu referire la argumentele reprezentantului recurenteii, că nu a recepționat nicio comunicare din partea instanței de judecată, Colegiul civil menționează că potrivit art. 105 alin.(1) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

În această ordine de idei, argumentul potrivit căruia avocatul Balmuș Ștefan nu a recepționat copia dispozitivului hotărârii, nu poate fi reținut de Colegiu, or potrivit avizului de recepție (f.d. 84), la rubrica destinată semnăturii este indicat "Balmuș".

Mai mult ca atât, este de menționat faptul că, instanța de recurs nu este instituția abilitată să aprecieze veridicitatea semnăturilor de pe avize, mizând pe faptul că toată corespondența expediată de către instanțele de judecată se înmânează destinatarilor în strictă conformitate cu legislația în vigoare.

În continuare, Colegiul civil menționează că, potrivit art.362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile *de la data pronunțării dispozitivului hotărârii*, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, Legea indică o modalitate de calcul a acestui termen și modul de atac, acesta fiind de 30 zile de la pronunțarea hotărârii, instanța de apel nefiind în drept de a deroga de la aceste prevederi.

La caz, Colegiul civil menționează că deși ultima zi pentru declararea apelului împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 02 august 2021, a fost 01 septembrie 2021, apelul Liliesi Balmuș, declarat prin intermediul avocatului Balmuș Ștefan, a fost depus la 06 decembrie 2021, fără prezentarea probelor cu privire la imposibilitatea depunerii cererii de apel în termenul stabilit de lege.

Mai mult ca atât, instanța de recurs consideră că este afectat principiul disponibilității părții de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale stabilite la art. 61 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care, potrivit materialelor cauzei (f.d.26), reprezentantul Liliesi Balmuș, avocatul Balmuș Ștefan, a fost informat prin scrisoare cu aviz de recepție, despre acceptarea spre examinare a cererii de chemare în judecată în procedura cererilor cu valoare redusă, iar ținând cont de prevederile art.56 alin.(3) din Codul de procedură civilă, avocatul Balmuș Ștefan urma să ia atitudine, să urmărească mersul examinării cauzei și, respectiv, să conteste actul judecătoresc în termenul stabilit de lege.

De asemenea, instanța de recurs menționează că potrivit art.362 alin.(2) din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116 din Codul de procedură civilă.

Potrivit prevederilor art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Respectiv, luând în considerație constatarea citării legale a reprezentantului recurentei, instanța de recurs consideră că instanța de apel corect a remarcat lipsa circumstanțelor și/sau probelor materiale care să demonstreze temeinicia omiterii termenului de declarare a apelului și, respectiv, lipsa temeiurilor de a repune în termen cererea de apel.

Suplimentar, potrivit art. 113 alin.(1) din Codul de procedură civilă, prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul mai reține că, de rând cu stabilirea anumitor drepturi, legislația procedurală instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei vizibilități de existență a unei stări de fapt. Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Potrivit dispozițiilor art.10 alin.(1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de

îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par.(1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art.6 par.(1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Colegiul civil mai menționează că prin prisma jurisprudenței CtEDO (cauza Melnic vs RM (Hotărârea din 14.11.2006), Ciachir vs RM (Hotărârea din 15.01.2008), Popov vs RM (Hotărârea din 02.12.2005), Ponomaryov vs Ucraina (Hotărârea din 03.04.2008), Van Harn vs Germany (Hotărârea din 11.09.2007)), neprezentarea de către instanța de judecată a motivelor pentru repunerea apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Din această perspectivă, Colegiul civil susține poziția instanței de apel cu privire la lipsa temeiurilor de repunere în termen a cererii de apel. Astfel, recursul declarat de Balmuș Lilia, prin intermediul avocatului Balmuș Ștefan, este neîntemeiat, iar actul de discreție atacat cu recurs urmează a fi menținut.

În temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Balmuș Lilia, prin intermediul avocatului Balmuș Ștefan.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2022, în cauza civilă, în procedura cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de Balmuș Lilia către CA "Garanție" SA, intervenient accesoriu Valuța Alexandru, cu privire la încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas